

NOTA DE FUNDAMENTARE
la proiectul hotărârii de Guvern pentru modificarea hotărârii
Guvernului cu privire la aprobarea Regulamentului-tip de exploatare a lacurilor
de acumulare/iazurilor

1. Denumirea sau numele autorului și, după caz, a/al participanților la elaborarea proiectului actului normativ
Proiectul hotărârii de Guvern pentru modificarea hotărârii Guvernului cu privire la aprobarea Regulamentului-tip de exploatare a lacurilor de acumulare/iazurilor este elaborat de către Ministerul Mediului.
2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului actului normativ
<i>2.1. Temeiul legal sau, după caz, sursa proiectului actului normativ</i>
Proiectul hotărârii de Guvern pentru modificarea hotărârii Guvernului cu privire la aprobarea Regulamentului-tip de exploatare a lacurilor de acumulare/iazurilor rezultă din prevederile: - Planului de acțiuni al Guvernului pentru anul 2024, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 887/2023, pct. 352 – termen de aprobare septembrie 2024; - Art.7 alin.(1) lit. b) și art. 62 alin. (2) lit. b) din Legea apelor nr. 272/2011 (republicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2024, nr. 46-49, art. 70) care prevede competențele Guvernului de a aproba cadrul normativ pentru punerea în aplicare a legislației din domeniul gestionării resursei de apă și revizuire și aducere a actelor sale normative în concordanță cu prevederile Legii apelor nr. 272/2011.
<i>2.2. Descrierea situației actuale și a problemelor care impun intervenția, inclusiv a cadrului normativ aplicabil și a deficiențelor/lacunelor normative</i>
Acțiunile care au condiționat elaborarea proiectului hotărârii de Guvern pentru modificarea hotărârii Guvernului cu privire la aprobarea Regulamentului-tip de exploatare a lacurilor de acumulare/iazurilor, sunt axate pe necesitățile de aducere în concordanță a normei cu prevederile Legii apelor nr. 272/2011 republicată la 01.02.2024 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2024, nr. 46-49, art. 70), a îmbunătățirii prevederilor prin reformularea corectă, clară și concisă a celor existente, pe motivul constatării unor formulări învechite și depistării unor erori. Drept inclusiv temei pentru actualizarea prevederilor normei fiind și reglementările din art. 33 din Legea apelor nr. 272/2011, cu referire la obligativitatea formalizării relațiilor funciare asupra terenurilor preconizate pentru amplasarea prizelor de apă ale stațiilor de pompare a apei și a instalațiilor mobile de pompare, pentru pomparea apei din corpurile de apă unice și indivizibile, ca necesitate a confirmării statutului juridic al terenului în coraport cu solicitantul autorizației de mediu pentru folosința specială a apei. Obligativitatea de valorificare a bunurilor imobile proprietate publică fiind statuată în art. 10 din Legea nr. 121/2007 privind administrarea și deetatzarea proprietății publice, în art. 5 din Legea nr. 29/2018 privind delimitarea proprietății publice și în pct. 3 din Hotărârea Guvernului nr. 403/2024 pentru aprobarea Regulamentului privind valorificarea terenurilor fondului apelor și a construcțiilor hidrotehnice. Subsidiar, pentru înregistrarea regulamentului de exploatare se invocă necesitatea prevederii pachetului de acte necesar de a fi prezentat către autoritatea administrativă de gestionare a resurselor de apă, or afișarea acestei liste doar pe pagina oficială a Agenției „Apele Moldovei” și în lipsa unei liste exhaustive a actelor care necesită a fi anexate poate duce la aplicarea abuzivă a normei din partea autorităților implicate în procesul de avizare și înregistrare a regulamentelor de exploatare. Inclusiv se statuează obligativitatea introducerii

datelor din regulamentele de exploatare a lacurilor de acumulare/iazurilor/heleșteiilor/lacurilor/bazinelor de apă în Sistemul informațional automatizat „Cadastrul de stat al apelor”, corespunzător art. 25 alin. (2) lit. d) din Legea apelor nr. 272/2011.

Drept temei suplimentar a intervenției la normă servesc și prevederile noului Cod al urbanismului și construcțiilor nr. 434/2023 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2024, nr. 41-44, art. 61), în privința efectuării și recepționării lucrărilor de reparație a construcțiilor hidrotehnice, și a necesității efectuării expertizelor tehnice a barajelor cu termenul de exploatare depășit, cât și a celor ale căror acte de proiectare nu se mai dețin, din motivul că au fost construite în perioada sovietică, până la adoptarea Legii nr. 721/1996 privind calitatea în construcții.

Din cauza secetelor hidrologice tot mai dese din ultimii ani se constată gestionarea deficientă a resurselor de apă din corpurile de apă unice și indivizibile de către proprietarii/locatarii construcțiilor hidrotehnice ale obiectelor acvaticice, prin nerespectarea sau chiar încetarea asigurării debitelor ecologice, ce au drept consecință un impact considerabil asupra mediului. Inclusiv, în lipsa existenței mirelor hidrometrice este imposibilă efectuarea unui monitoring/calculare ale volumelor de apă reale din obiectul acvatic, sau din cauza instalării necorespunzătoare ale acestora calculele se fac eronat, din care motiv nu poate fi estimat corect volumul de apă necesar pentru consumul tuturor beneficiarilor de folosință specială a apei, cât și pentru folosința generală. Erori ce generează conflicte între solicitanții de folosință specială a apei, pentru activitatea de acvacultură și cea de agricultură în contextul irigației, în ultimii doi ani fiind constată creșterea numărului acestora.

Reiterând cele expuse supra, cât și a necesității actualizării prevederilor cu referire la elaborarea planurilor de măsuri pentru facilitarea reacționării prompte în cazurile declanșării unor situații excepționale urmare viiturilor sau cedării construcțiilor hidrotehnice, se impune necesitatea intervenirii la Regulamentul-tip de exploatare a lacurilor de acumulare/iazurilor aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 977/2016.

3. Obiectivele urmărite și soluțiile propuse

3.1. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi

Scopul modificării Regulamentului-tip de exploatare a lacurilor de acumulare/iazurilor, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 977/2016, este cel de revizuire și aducere în concordanță cu prevederile Legii apelor nr. 272/2011, corespunzător art. 62 alin. (2) lit. b) din lege. În evoluția proceselor de implementare a prevederilor Regulamentului-tip de exploatare a lacurilor de acumulare/iazurilor se urmărește gestionarea conformă și în siguranță a construcțiilor hidrotehnice a obiectelor acvaticice, regularizarea corespunzătoare a debitelor de apă și calculul corect al tuturor volumelor de folosință a apei, a corpurilor de apă unice și indivizibile.

Proiectul hotărârii de Guvern de modificare a hotărârii Guvernului nr. 977/2016 cu privire la aprobarea Regulamentului-tip de exploatare a lacurilor de acumulare/iazurilor stabilește:

- transmiterea în folosință cu titlu oneros a părților din terenurile cu modul de folosință fâșii riverane de protecție a apei conform reglementărilor Regulamentului privind valorificarea terenurilor fondului apelor și a construcțiilor hidrotehnice aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 403/2024, pentru amplasarea prizelor de apă ale stațiilor de pompare a apei și a instalațiilor mobile de pompare;

- necesitatea înregistrării regulamentelor de exploatare și a fișelor tehnice la autoritatea administrativă de gestionare a apelor, cu inclusivă introducere a datelor în Sistemul informațional automatizat „Cadastrul de stat al apelor”;
- prevederea noțiunilor noi necesare de „debit de servitute”, „colmatare”, „debitul apei”, „decolmatare” și de „remuu”;
- obligativitatea efectuării expertizei tehnice a construcțiilor hidrotehnice construite până la adoptarea Legii nr. 721/1996 privind calitatea în construcții și ale căror proiecte nu se mai dețin, corespunzător prevederilor Codului urbanismului și construcțiilor nr. 434/2023 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2024, nr. 41-44, art. 61);
- actualizarea prevederilor cu referire la responsabilitățile administratorului/gestionarului barajelor în privința gestiunii resursei de apă, a regularizării debitelor, a elaborării planurilor de monitorizare a stării tehnice a construcțiilor hidrotehnice și a planurilor de acțiuni în situațiile de depistare a unor deteriorări, cu normele tangențiale pe domeniu;
- prevederea pachetului de acte necesar de a fi prezentat către autoritatea administrativă de gestionare a resurselor de apă suplimentar regulamentului de exploatare (până la moment lista acestor acte fiind făcută publică pe pagina web a Agenției „Apele Moldovei”);
- prevederea temeiului restituirii regulamentului de exploatare, neînregistrat;
- estimarea corectă a volumelor de consum din corpurile de apă unice și indivizibile;
- prevederea necesității recalculării volumelor admisibile ale apei în cazul modificării modurilor de folosință a corpurilor de apă unice și indivizibile;
- reglementarea evacuării apei pentru golirea lacului de acumulare/iazului/heleșteului și a lacului în coordonare cu autoritatea administrativă de gospodărire a apelor, Inspectoratul General pentru Situații de Urgență și la decizia Comisiei pentru Situații Excepționale ale administrației publice locale de nivelul I, în limita administrativ-teritorială în care se află obiectul acvatic;
- completarea prevederii cu referire la necesitatea instalării mirelor hidrometrice fixe, prin precizarea tipurilor acestora, a materialului necesar, a unor parametri și a responsabilității instalării de către proprietarul barajului;
- prevederea necesității efectuării calculelor parametrilor undelor de rupere a barajului pentru cazurile de posibile cedări;
- prevederea obligativității administratorului barajului de a transmite trimestrial Registrul de observații asupra nivelului apei în lacurile de acumulare/iazuri/heleșteie, către instituția publică competentă în domeniul meteorologiei și hidrologiei, și anual până la data de 1 mai către autoritatea administrativă de gestionare a resurselor de apă.

3.2. Opțiunile alternative analizate și motivele pentru care acestea nu au fost luate în considerare

În cazul lipsei unei intervenții la Regulamentul-tip de exploatare a lacurilor de acumulare/iazurilor, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 977/2016, se va periclita tot mai mult starea ecologică actuală a corpurilor de apă din republică prin nerespectarea normelor tehnice de întreținere a construcțiilor hidrotehnice, a regularizării eronate a debitelor apei ce are un impact semnificativ asupra mediului, a utilizării abuzive a resursei de apă de către mai mulți utilizatori în lipsa actelor permise, a continuării conflictelor între utilizatorii de apă din motivul nerespectării prevederilor legale cu referire la accesul la apă, a proastei gestionări a resursei de apă și a lipsei încheierii unor relații contractuale asupra terenurilor pe care sunt amplasate prizele de apă, cu inclusive încălcări a drepturilor agenților economici ce desfășoară activitatea de acvacultură.

Opțiuni alternative de permitere a folosinței apei de către persoane terțe în lipsa încheierii unor relații asupra terenului pe care este necesar de a fi amplasată priza de apă contravin art. 3 și 4 ale Legii nr. 121/2007 privind administrarea și deținutarea proprietății publice de valorificare a proprietății publice, în contextul apartenenței de drept a administrațiilor publice locale și a statului a 90% dintre corpurile de apă unice și indivizibile, precum și prevederilor pct. 29 din Regulamentului privind valorificarea terenurilor fondului apelor și a construcțiilor hidrotehnice aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 403/2024. Inclusiv, încheierea relațiilor contractuale asupra unor suprafețe de teren, între proprietarul terenului fondului apelor și solicitantul amplasării prizei de apă, prin stabilirea raporturilor juridice și a clauzelor contractuale echilibrează interesele părților și garantează respectarea obligațiilor contractuale într-o manieră corectă și transparentă. Subsidiar, confirmarea dreptului de proprietate sau de folosință asupra terenului pe care este situat corpul de apă, asupra construcțiilor hidrotehnice, precum și asupra altor construcții destinate folosinței apelor, face parte din lista actelor necesare solicitantului pentru obținerea autorizației de mediu pentru folosința specială a apei, statuată în art. 25 alin. (2) din Legea apelor nr. 272/2011.

4. Analiza impactului de reglementare

4.1. Impactul asupra sectorului public

Implementarea prevederilor proiectului hotărârii de Guvern de modificare a hotărârii Guvernului nr. 977/2016 cu privire la aprobarea Regulamentului-tip de exploatare a lacurilor de acumulare/iazurilor nu are impact asupra sectorului public, deoarece nu presupune acțiuni de reformă structurală sau instituțională.

Responsabilitatea de înregistrare a regulamentelor de exploatare, cu includerea datelor în Sistemul informațional automatizat „Cadastrul de stat al apelor” este prevăzută după Agenția „Apele Moldovei”, corespunzător pct. 7 din Regulamentul privind organizarea și funcționarea Agenției „Apele Moldovei”, structurii și efectivului-limită ale acesteia, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 882/2014. Proiectul doar stabilește expres documentele ce urmează a fi verificate de către Agenție la înregistrarea Regulamentelor, precum și motivul pentru refuzul de neînregistrare a acestora.

Regulamentul de exploatare este un document tehnic absolut necesar pentru exploatarea permanentă și corespunzătoare a barajului și regularizarea debitelor de apă, inclusiv, conform art. 25 alin. (2) lit. d) din Legea apelor nr. 272/2011, fiind un act obligatoriu necesar pentru obținerea autorizației de mediu pentru folosința specială a apei. Inclusiv, Legea apelor nr. 272/2011 este o lege organică care prin art. 3 alin. (1) lit. a), alin. (2) lit. b) reglementează necesitățile de implementare a măsurilor de prevenire și combatere a inundațiilor, și de asigurare a siguranței structurilor hidrotehnice, aplicabilă tuturor instituțiilor publice și persoanelor private ce au în proprietate construcții hidrotehnice, astfel are un caracter obligatoriu.

4.2. Impactul financiar și argumentarea costurilor estimative

E de menționat că Regulamentul-tip de exploatare a lacurilor de acumulare/iazului, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 977/2016, este o normă existentă, în care în pct. 3 au fost statuate termenele obligațiunii de asigurare a elaborării regulamentelor până la data de 31.12.2017, ulterior prin modificările aduse prin Hotărârea Guvernului nr. 810/2018, (MO321-332/24.08.18 art.861), prin pct. 62 a fost inclusă obligațiunea de asigurare a modificării corespunzătoare a regulamentelor de exploatare până la 31.12.2018. Pornind de la faptul că prevederile care presupun costuri nu sunt noi, dar sunt în vigoare din 2016, nu se consideră că proiectul ar avea un impact financiar suplimentar, cu excepția fluctuației

prețurilor la serviciile de elaborare a actelor necesare, a regulamentului în sine, a materialelor/utilajului necesar și a serviciilor pentru instalarea mirelor, costuri care nu sunt reglementate în norma în sine și care țin de economia de piață.

Costurile de conformare țin în special de elaborarea Regulamentului de exploatare și efectuarea expertizei tehnice la baraje. Cu toate acestea, din datele disponibile la Agenția „Apele Moldovei”, din numărul total de 6763 lacuri, la moment doar 951 au Regulamente de exploatare. Astfel, pentru conformarea la reglementările hotărârii, proprietarii lacurilor/iazurilor pentru elaborarea unui Regulament vor suporta în medie 20-30 mii lei, în situația în care există materialele ridicărilor topografice a terenului pe care este amplasat obiectul acvatic, în lipsa efectuării ridicărilor topografice, costul se va mări cu 3,5-4 mii lei per ha. Costurile finale depind de mai multe componente, cum ar fi suprafața totală a lacului, distanța față de mun. Chișinău (în cazul în care responsabilul de topografie este nevoit să facă mai multe măsurări și trebuie să se deplaseze la obiect de mai multe ori). Dacă să raportăm cheltuielile privind efectuarea expertizei, la prejudiciile care pot surveni ca urmare a neefectuării expertizei privind siguranța barajului, atunci prejudiciile cauzate de situațiile excepționale sunt net superioare. Este menționat și cuantumul amenzii pentru lipsa Regulament care variază între suma de 15000 – 25000 lei, astfel este evident că mult mai rentabil e să fie elaborat regulamentul din motiv că pentru lipsa acestuia, proprietarul poate fi amendat repetat, fapt care va duce la majorarea cheltuielilor.

Expertiza tehnică a unui baraj este evaluată în mediu la 15-20 mii lei, luând în calcul criteriile tehnice ale barajului. Exemplu recent, pentru efectuarea unei astfel de expertize, administrația publică locală a achitat 9 mii lei.

În suportul implementării cerințelor actului normativ există proiecte de asistență, finanțate de partenerii de dezvoltare, cum ar fi de exemplu proiectul „O justiție verde pentru un mediu protejat în comunități durabile în Republica Moldova” implementat cu suportul Suediei, care contribuie la îmbunătățirea cadrului normativ al guvernantei de mediu la nivel local și va acorda suport pentru 6 orașe – Cahul, Fălești, Ialoveni, Hîncești, Căușeni și Ștefan Vodă, prin angajarea unui expert tehnic în domeniul exploatării lacurilor de acumulare/iazurilor în elaborarea și actualizarea Regulamentelor de exploatare.

Un alt proiect de asistență „Reabilitarea infrastructurii hidrotehnice pentru atenuarea vulnerabilității la fenomenele extreme cauzate de schimbările climatice în Republica Moldova”, finanțat de Agenția Austriacă de Dezvoltare, implementat de PNUD Moldova, va acorda suport pentru localitățile din cadrul bazinelor hidrografice: Copăceanca, Soloneț, Bahu, Ialpuș și Lăpușna, inclusiv pe componenta ce ține de infrastructură prin inventarierea și identificarea barajelor cu risc sporit de accident și reabilitarea unui număr de construcții selectate.

Referitor la încheierea unor relații funciare suplimentare asupra porțiunilor de teren necesare pentru amplasarea prizelor de apă, vor fi generate noi surse de venit la bugetul local și cel de stat, atât prin valorificarea acestor bunuri imobile, cât și prin crearea noilor obiecte a impozitării (or proprietatea publică se supune impozitării doar în cazul valorificării acesteia). Legalizarea relațiilor dintre administratorul prizei de apă și administratorul terenurilor fondului apelor proprietate publică va duce la anihilarea conflictelor de utilizare a resursei de apă și a folosinței ilicite a terenului.

Important de remarcat că lipsa intervenției la actul normativ duce la creșterea riscurilor de creare a situațiilor de regularizare deficientă a resursei de apă în caz de viituri sau de planificare incorectă în cazurile declanșării unor situații excepționale, costurile deteriorările

construcțiilor hidrotehnice, a daunelor provocate asupra vieții și sănătății populației, daunele aduse mediului și prejudiciile materiale putând fi estimate, după caz, de la mari până la colosal de mari pentru bugetele locale și celui de stat.

În contextul necesității gestionării durabile a resurselor de apă, a impactului adus asupra mediului prin bararea cursurilor de apă și a existenței riscurilor de surpare sau cedare a barajelor ce au consecințe nefaste asupra sănătății, vieții, mediului, a bunurilor materiale și inclusiv asupra activităților economice, beneficiile creării tuturor condițiilor de garantare a siguranței construcțiilor hidrotehnice a corpurilor de apă unice și indivizibile, prin întreținerea și exploatarea corespunzătoare ale acestora, și regularizarea corespunzătoare a debitelor de apă, sunt beneficii net superioare oricăror costuri ce urmează a fi suportate de către proprietarii obiectelor acvatice la elaborarea Regulamentului tehnic de exploatare.

4.3. Impactul asupra sectorului privat

Impactul asupra sectorului privat este cel legat de elaborarea Regulamentelor și expertizei tehnice a barajelor pentru situațiile când construcțiile hidrotehnice sunt deținute cu drept de proprietate privată (în cazurile în care nu au fost încă elaborate Regulamentele). Este de remarcat și aspectele pozitive în contextul posibilității asigurării prin calcularea corectă a volumelor de consum necesare pentru dezvoltarea acvaculturii și celui de agricultură în contextul necesității de irigație. Implementarea noilor prevederi nu va avea un impact financiar semnificativ asupra sectorului privat, cheltuielile suportate la elaborarea regulamentului de exploatare fiind suportate o singură dată, iar cele de efectuare a expertizărilor tehnice fiind stabilite ca obligatorii prin actele normative în domeniul urbanismului și construcțiilor, a exploatării și expertizării tehnice a construcțiilor.

Modificările sunt concepute pentru a facilita o gestionare mai eficientă a resurselor de apă, care să răspundă nevoilor sectorului privat și care va asigura accesul corect la resursele de apă, în baza unui calcul mai exact al debitelor și volumelor de apă, va sprijini utilizatorii din sectorul privat să obțină cantitatea necesară pentru activitățile lor, în special în ceea ce privește irigațiile și acvacultura.

Totodată, proiectul este menit să asigure accesul la apă și a altor utilizatori de apă decât cei ce practică activitatea în domeniul acvaculturii, în dependență de prioritățile de folosință a apelor.

Amendamentele aduse la actul normativ urmează să faciliteze procesul de elaborare a regulamentelor de exploatare prin inclusivă prevedere a listei exhaustive a actelor necesare la elaborarea regulamentelor și la înregistrarea acestora, autoritățile implicate în proces sunt identificate și nu va fi necesară prezentarea altor acte de către beneficiar. Astfel, modificările propuse urmează să aducă o îmbunătățire a indicatorilor regulamentelor elaborate și înregistrate.

Suplimentar, menționăm că Agenția „Apele Moldovei” urmează să organizeze sesiuni de informare privind modificările efectuate în scopul accelerării și facilitării proceselor de elaborare și înregistrare a regulamentelor tehnice de exploatare a obiectelor acvatice, inclusiv prin intermediul proiectelor de asistență în implementare.

4.4. Impactul social

Din punct de vedere social impactul gestionării corespunzătoare a lacurilor de acumulare/ iazurilor va fi unul pozitiv, din perspectiva siguranței construcțiilor și evitarea unor posibile daune aduse localităților, populației și mediului. Totodată, reglementările elaborate vor avea un impact pozitiv asupra societății urmare efectuării calculului corect a volumului de consum a apei din corpurile de apă unice și indivizibile, atât pentru folosința specială cât și cea generală

a apei. Calculul necesare, urmare cărora va putea fi asigurat volumul de consum necesar pentru adăpatul animalelor, asigurarea condițiilor de existență și dezvoltare a biodiversității, a echilibrului peisajistic, a oportunităților de odihnă, cât și a favorizării condițiilor de dezvoltare a turismului.
<i>4.4.1. Impactul asupra datelor cu caracter personal</i>
Din regulamentele de exploatare se vor include în Sistemul informațional automatizat „Cadastrul de stat al apelor” doar date despre obiectele informaționale prevăzute în Conceptul Sistemului informațional automatizat „Cadastrul de stat al apelor” aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 491/209 și nu va include date cu caracter personal.
<i>4.4.2. Impactul asupra echității și egalității de gen</i>
Noile prevederi nu pot avea un impact în mod diferit asupra femeilor, bărbaților și minorităților de gen, precum și asupra măsurilor menite să elimine discriminarea și să promoveze oportunitățile egale în toate domeniile vieții sociale. Or, regulamentul de exploatare a corpurilor de apă unice și indivizibile este o normă tehnică, scopurile implementării căruia sunt cele de stabilire a criteriilor generale pentru exploatarea acestora.
<i>4.5. Impactul asupra mediului</i>
Impactul asupra mediului este evaluat ca unul <u>pozitiv</u> în contextul asigurării efectuării observărilor și a gestionării eficiente a resursei de apă din corpurile de apă unice și indivizibile prin intermediul instalării mirelor hidrometrice fixe, și efectuării corespunzătoare a calculelor volumelor de exploatare a corpurilor de apă, inclusiv prin asigurarea debitelor ecologice. Subsidiar, gestionarea corespunzătoare a construcțiilor hidrotehnice, planificarea și întreprinderea măsurilor de rigoare în cazul deteriorării barajului sau de creare a unei situații excepționale va preveni sau, după caz, va diminua nivelul de risc și de impact asupra mediului. Ploile torențiale din 14 și 15 septembrie an curent au scos în evidență exploatarea neconformă a construcțiilor hidrotehnice, ceea ce poate duce la daune considerabile atât populației cât și mediului înconjurător. Neîntreținute corespunzător, bazinele și iazurile pot deveni o sursă de pericol pentru comunități, în cazul ruperii barajelor, blocajelor pe cursurile de apă, cauzând inundații cu consecințe grave asupra comunităților, inclusiv distrugerea proprietăților, infrastructurii și pierderea vieților omenești. De asemenea, ele pot provoca probleme de sănătate publică prin contaminarea apei și a solului. O amenințare aparte constituie lacurile de acumulare și iazurile construite pe cursurile de apă mari, în special în perioada ploilor abundente, cauzând inundații. În ultimii 70 de ani 10 inundații majore au fost raportate în zona râurilor mari (Nistru și Prut), trei din acestea survenind în 2006, 2008 și 2010. Totodată, și zonele râurilor mici, deși cu debite modeste, sunt adesea afectate de inundații. Una dintre cele mai devastatoare inundații din istoria recentă a țării a avut loc în 2010, care a afectat peste 60 de localități din 14 raioane. În total circa 13,000 de persoane au avut de suferit în diferită măsură de aceste inundații. De asemenea, au fost distruse total sau parțial circa 1105 de case, dintre care 158 au fost distruse integral. Apele au inundat 4,300 ha de terenuri agricole, 4,800 ha de pășuni și 930 ha de păduri. Cel mai grav au fost afectate 4 sate (Cotul Morii, Nemțeni, Obileni și Sărăteni) din raionul Hîncești de unde au fost evacuate peste 4000 de persoane. Pierderi economice au fost estimate la aproximativ 42 milioane de dolari SUA.
<i>4.6. Alte impacturi și informații relevante</i>
Nu au fost identificate alte impacturi ce ar putea surveni urmare implementării actului normativ. Intervenția la Regulamentul-tip de exploatare a lacurilor de acumulare/iazurilor aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 977/2016 este una necesară în contextul

responsabilității Guvernului de aducere în concordanță a normei cu prevederile Legii apelor nr. 272/2011, a Regulamentului privind valorificarea terenurilor fondului apelor și a construcțiilor hidrotehnice aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 403/2024 și a Codului urbanismului și construcțiilor nr. 434/2023, întru exploatarea conformă a construcțiilor hidrotehnice a corpurilor de apă unice și indivizibile, și a gestiunii eficiente a resursei de apă.
5. Compatibilitatea proiectului actului normativ cu legislația UE
Prezentul proiect de act nu transpune legislația Uniunii Europene.
6. Avizarea și consultarea publică a proiectului actului normativ
În scopul respectării prevederilor Legii nr. 239/2008 privind transparența în procesul decizional, anunțul de inițiere a modificării actului normativ și cele de avizare a proiectului au fost publicate și pot fi accesate pe pagina web oficială a Ministerului Mediului (compartimentul „ <i>Transparența decizională</i> ”, directoriul <i>Anunțuri de inițiere a elaborării deciziilor</i> ”) și pe portalul guvernamental particip.gov.md, la următoarele link-uri: https://particip.gov.md/ro/document/stages/anunt-privind-initierea-modificarii-hotaririi-de-guvern-nr-9772016-cu-privire-laaprobarea-regulamentului-tip-de-exploatare-a-lacurilor-de-acumulareiazurilor/12070 ; https://particip.gov.md/ro/document/stages/*/13233 ; https://particip.gov.md/ro/document/stages/*/13486 .
7. Concluziile expertizelor
Proiectul actului normativ a fost supus expertizei anticorupție în conformitate cu art. 35 al Legii nr. 100/2017 cu privire la actele normative. Raportul de expertiză anticorupție Nr. EHG24/10129 din 21.11.2024 a fost prezentat prin scrisoarea cu Nr. 06/2/20475 din 21.11.2024. Recomandările înaintate au fost luate în considerare la definitivarea proiectului. Ministerul Justiției, în conformitate cu art. 37 al Legii nr. 100/2017 cu privire la actele normative, s-a expus asupra proiectului prin scrisoarea cu Nr. 04/2-10457 din 26.11.2024. Recomandările înaintate au fost luate în considerare la definitivarea proiectului.
8. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ existent
Nu este aplicabil, nu necesită operarea modificărilor în alte acte normative existente.
9. Măsurile necesare pentru implementarea prevederilor proiectului actului normativ
Nu este aplicabil, nu necesită măsuri suplimentare de implementare.

Ministru

Sergiu LAZARENCU